

SAKATIN MONIMETALLIESIINTYMÄN KAIVOSHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN AR- VIOINTIOHJELMA

AA Sakatti Mining Oy (Anglo American Plc:n tytäryhtiö) suunnittelee Sakatin monimetalliesiintymän malmivarojen hyödyntämistä. Hankealue sijaitsee Sodankylän kunnassa noin 15 km kuntakeskuksesta koilliseen Kemijoen vesistöalueeseen kuuluvan Kitisen jokivarressa. Sakatin esiintymä sijoittuu Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla ja soidensuojeluohjelmalla suojellun Viiankiaavan suon länsilaidalle. Pääesiintymä sijaitsee maan alla Natura-alueen alapuolella.

Monimetalliesiintymän nyt tunnetut mineraalivarannot ovat noin 44,4 miljoonaa tonnia. Yhtiön suunnitelmissa on aloittaa malmin louhinta 3500–6500 t/vrk (1,25–1,75 milj. t/v) kapasiteetilla, joka takaa kaivoksen elinkaareksi nyt tunnetuilla mineraalivarannoilla yli 20 vuotta. Louhinta tullaan toteuttamaan maanalaisena kaivoksena. Kaivoksen päätuotteena tulevat olemaan kuparirikaste ja nikkelirikaste, joita tuotetaan yhteensä keskimäärin noin 250 000 t/v (150 000–450 000t/v). Mineraalien rikastus tapahtuu vaahdotusprosessilla kemikaalien avulla. Kaivokselta kuljetetaan rikastetta jatkojalostettavaksi joko Harjavaltaan, Ruotsin Rönnskäriin tai Rotterdamin sataman kautta eteenpäin. Rikasteet kuljetetaan maanteitse Perämeren satamiin tai suoraan asianomaisille sulatoille. Rikastekuljetukset maanteitse voivat suuntautua myös Rovaniemen ja Kemijärven välille junaterminaaliin tai Kemin junaterminaaliin.

Hankealueelle sijoitettavia toimintoja ovat maanalaisen kaivoksen sisäänkäynti- ja rikastamoalueet, sivukiven, malmin ja pintamaiden välivarastointialueet, läjitysalue rikastushiekalle, tiestöt, putkistot, sähkölinjat, vesienhallinta- ja käsittelyrakenteet, pastalaitos, lämpölaitos, kemikaalien ja räjähdysaineiden varastot, saniteettijätevedenpuhdistamo sekä varikot. Kaivoksen kuivanapitovedet sekä ylimääräiset prosessivedet puretaan käsittelyn jälkeen Kitiseen. Myös raakaveden otto tapahtuu Kitisestä. Kaivokselle rakennetaan voimajohto ja siltyhteys Kitisen yli.

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (YVA-laki, 252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma) on toimitettu yhteysviranomaisena toimivalle Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (Lapin ELY-keskus). YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteutuksesta. Jäljemmin hankkeesta vastaava esittää vaihtoehtojen vertailun ja muun arvioinnin tulokset YVA-selostuksessa.

YVA- menettelyssä tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

Vaihtoehto 0 (VE0): Sakatin monimetalliesiintymän kaivoshanketta ei toteuteta

Vaihtoehto 1 (VE1): Sakatin pääesiintymä ja siitä koilliseen oleva satelliittimalmio louhitaan maanalaisena kaivoksena. Rikastamo, kaivoksen sisäänkäynti ja rikastushiekka-alue oheistoimintoihin sijoitetaan **Kuusivaaran** alueelle.

Vaihtoehto 2 (VE2): Sakatin pääesiintymä ja siitä koilliseen oleva satelliittimalmio louhitaan maanalaisena kaivoksena. Kaivoksen sisäänkäynti sijoittuu Viiankiaavan ja Kitisen väliselle alueelle (pohjoisemmaksi kuin VE1). Rikastamo ja rikastushiekka-alue oheistoimintoihin sijoitetaan **Kuusivaaran** alueelle.

Vaihtoehto 3 (VE3): Sakatin pääesiintymä ja siitä koilliseen oleva satelliittimalmio louhitaan maanalaisena kaivoksena. Kaivoksen sisäänkäynti sijoittuu Viiankiaavan ja Kitisen väliselle alueelle (pohjoisemmaksi kuin VE2). Rikastamo ja rikastushiekka-alue oheistoimintoihin sijoitetaan **Kuusivaaran** alueelle.

Tehdasalueelle on kaksi sijaintipaikkavaihtoehtoa. Rikastushiekkan sijoittamiselle on Kuusivaaran alueella kolme sijaintivaihtoehtoa ja useampia vaihtoehtoisia ratkaisuja läjitystavaksi. Sivukiven läjitysalueelle on alkuvaiheessa tunnistettu kolme mahdollista sijaintia. Kaivoksen kuivanapitovesien pumppaukseen on neljä mahdollista kohtaa Kitisessä. Prosessiveden ottoon ja purkuun joessa on tunnistettu kaksi sijaintivaihtoehtoa. Vedden otto ja purku tapahtuu Kelukosken ja Matarakosken voimalaitospatojen välisellä alueella. 110 kV:n voimajohto kaivosalueelle rakennetaan joko Kelukosken tai Matarakosken voimalaitokselta. Uusi silta Kitisen ylitse rakennetaan joko Kelukosken eteläpuolelle tai Sattasen kylän pohjoispuolelle.

NÄHTÄVILLÄ OLO

Arviointiohjelma on **nähtävillä 7.2.2018 – 9.3.2018** seuraavissa paikoissa:

- Sodankylä kunta, Jäämerentie 1, Sodankylä
- Lapin elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Hallituskatu 3 B, Rovaniemi
- internet <http://www.ymparisto.fi/sakatinkaivosYVA>

Arviointiohjelmaan voi tutustua myös Sodankylän kunnankirjastossa, Jäämerentie 1, Sodankylä.

Lapin ELY-keskus antaa arviointiohjelmasta yhteysviranomaisen lausunnon kuukauden kuluessa nähtävillä olon päätyttyä. Lausunnossa esitetään samalla yhteenveto muista lausunnoista ja mielipiteistä. Lausunto julkaistaan internetissä ja pidetään nähtävänä edellä mainituissa paikoissa koko YVA-menettelyn ajan.

MIELIPITEIDEN ESITTÄMINEN

Arviointiohjelmasta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne **viimeistään 9.3.2018** Lapin ELY-keskukseen sähköpostitse: kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi tai postitse: Lapin ELY-keskus, PL 8060, 96101 Rovaniemi. Mielipiteissä ja lausunnoissa pyydetään mainitsemaan asian diaarinumero LAPELY/3385/2017.

YLEISÖTILAISUUS

Hanketta ja YVA-ohjelmaa koskeva yleisötilaisuus pidetään **22.2.2018 klo 17.30 alkaen Sodankylän kunnanvirastolla** osoitteessa Jäämerentie 1, Sodankylä. Kahvitarjoilu klo 17.00 alkaen. Tilaisuus on kaikille avoin.

LISÄTIETOJA

Hankkeesta vastaava: Joanna Kunttonen-van`t Riet puh.040 865 0090 (AA Sakatti Mining Oy)
YVA-konsultti: Mari Kangasluoma puh. 040 557 9041 (Pöyry Finland Oy)
Yhteysviranomainen: Tiina Kämäräinen, puh. 0295 037 407 (Lapin ELY-keskus)

Rovaniemellä 7.2.2018

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus